

ช็อก เป็นลม ชัก สิ่งแปลกปลอม
เข้าสู่ร่างกาย สัตว์มีพิษกัดหรือต่อย

การช็อก

เกิดจากอวัยวะที่สำคัญในร่างกายขาดออกซิเจนเพราะมีเลือดมาเลี้ยงร่างกายไม่พอ

สาเหตุ :

เพราะหัวใจทำงานน้อยลงหรือเสียเลือด เสียน้ำ เสียเกลือแร่มากเกินไป

อาการ :

หน้าซีด ตัวเย็นคล้ายคนเป็นลม หายใจหอบ ชีพจร เต็มเบา-เร็ว แกวตาลีื่อนลอย
ไม่รู้สึกรตัว

การปฐมพยาบาล :

นอนราบยกเท้าสูง ๑ ศอก คลายเสื้อผ้าให้หลวม ห่มผ้าหนาๆ ตะแคงหน้า
รีบส่งโรงพยาบาล

+ ห้าม ! ให้อาหาร น้ำอย่างเด็ดขาด

การช่วยคนช็อก

ให้นอนราบ ยกปลายเท้าสูง ๑ ศอก

ห่มผ้าให้อบอุ่น

ตะแคงหน้า

คลายเสื้อผ้า

คนเป็นลม

เกิดจากเลือดไปเลี้ยงสมองไม่พอช่วงสั้นๆ

สาเหตุ :

หิว เจ็บปวด ตกใจ กลัว อยู่ในที่อบอ้าว เปลี่ยนท่าเร็วไป เช่น
นั่งเป็นยืน เป็นต้น

อาการ :

วิงเวียน หน้ามืด ใจสั่น ตาพร่า อ่อนเพลีย หน้าซีด ตัวเย็นตัว

การปฐมพยาบาล :

จัดให้มีอากาศถ่ายเทดี นอนราบยกปลายเท้าสูง ๑ ศอก

คลายเสื้อผ้าให้หลวม ให้หายใจเข้า-ออกลึกๆ ถ้าหิวให้ดื่มน้ำหวาน
หรือน้ำเกลือแร่

การช่วยคนเป็นลม

ให้ดื่มน้ำหวานหรือน้ำเกลือแร่

คลายเสื้อผ้าให้หลวม

ให้หายใจเข้า-ออกลึกๆ

ให้นอนราบยกปลายเท้าสูง
๑ ศอก

คนเป็นลมจากเสียเหงื่อมาก

สาเหตุ :

ทำงานกลางแจ้งหรือที่มีอากาศร้อนจัด เมื่อเสียเหงื่อมากจะทำให้เสียน้ำและเกลือแร่ไปด้วย

อาการ :

เป็นตะคริวปลายนิ้ว หน้าซีด เหงื่อออกมาก อ่อนเพลีย ตัวร้อน อาจหมดสติไปชั่วคราว

การปฐมพยาบาล :

นำเข้าที่ร่ม ให้นอนราบ คลายเสื้อผ้า ให้หลวม เช็ดตัวด้วยผ้าชุบน้ำธรรมดา ให้ดื่มน้ำเกลือแร่หรือน้ำเกลือเจือจาง

การช่วยคนเป็นลมจากการเสียน้ำเหงื่อมาก

นำเข้าที่ร่ม

เช็ดตัวด้วยผ้า
ชุบน้ำธรรมดา

ให้นอนราบ

คลายเสื้อผ้าให้หลวม

ให้ดื่มน้ำเกลือแร่หรือ
น้ำเกลือเจือจาง

คนชัก

สาเหตุ :

เกิดจากการทำงานของสมองถูกรบกวนจาก การบาดเจ็บ ไข้ ติดเชื้อ ควบคุมร่างกาย
ไม่ได้เกิดการเกร็งและกระตุก

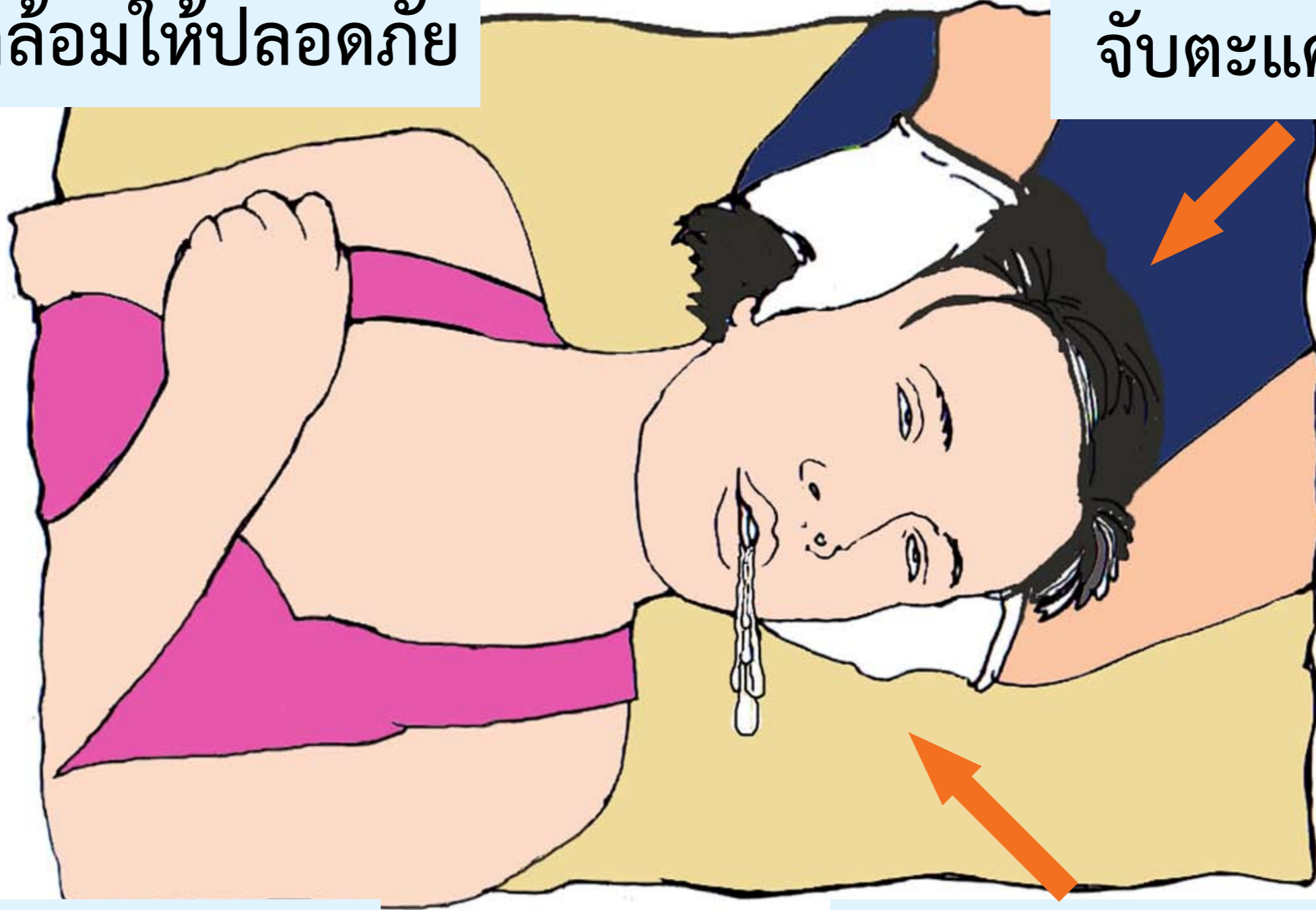
การปฐมพยาบาล :

ขณะชัก	หลังชัก
<ul style="list-style-type: none">+ ดูสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย+ หาผ้านุ่มๆรองศีรษะ จับตะแคงหน้า+ คอยเช็ดน้ำมูกน้ำลาย	<ul style="list-style-type: none">+ พบการบาดเจ็บให้ปฐมพยาบาล แล้วจัดทำนอนตะแคงกึ่งคว่ำ

การช่วยคนชัก

ดูสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย

จับตะแคงหน้า

หาผ้านุ่มๆ รองศีรษะ

คอยเช็ดน้ำมูกน้ำลาย

ท่านอนที่ปลอดภัย

จัดท่านี้อีก.....

“ คนหมดสติ ”

ที่ยังหายใจได้เอง และชีพจรยังเต้นปกติ

+ ห้าม ! จัดในผู้ที่สงสัยว่ามีกระดูกหัก

การจัดทำนอนที่ปลอดภัยหรือท่าตะแคงกึ่งคว่ำ

หมดสติ

ยังหายใจ

ชีพจรเต้นปกติ

+ ห้าม ! จัดให้ผู้ที่สงสัยว่ามีกระดูกหัก

ข้อควรระวัง

- + ป้องกันและระวังอุบัติเหตุ
- + ไม่ควรจับมัดหรือยึดแขน ขา ขณะชัก
- + ไม่ควรใช้วัสดุจุดหรือสอดสิ่งใดๆเข้าไปในปาก

+ ห้าม ! ให้อาหารหรือสิ่งใดๆ ทางปากโดยเด็ดขาด

+ ถ้าชักเกิน ๕ นาที ต้องรีบนำส่งโรงพยาบาล

ระวัง !!

+ อย่า สอดสิ่งใดๆ เข้าไปในปาก

+ อย่า ใช้วัสดุใดๆ งัดปาก

+ อย่า ให้อาหารโดยเด็ดขาด

+ **อย่า** จับมัดหรือยึดแขนขา
ขณะชัก จะทำให้กระดูก
และกล้ามเนื้อบาดเจ็บ

เมื่อสิ่งแปลกปลอมเข้าตา

๑. ใช้ผ้าสะอาดเช็ดออก ถ้ามองเห็นชัดเจน
๒. หรือลืมตาในน้ำสะอาด แล้วกระพริบตาถี่ๆ
๓. ถ้าผงไม่ออก ให้ปิดตาไปพบแพทย์
๔. ถ้าเป็นวัสดุแข็งและฝังในลูกตารีบไปพบแพทย์ โดยปิดตาทั้ง ๒ ข้าง (เพื่อให้ตาข้างเจ็บได้พัก)

ห้าม ! ขยี้ตา

เมื่อสิ่งแปลกปลอมเข้าตา

ใช้ผ้าสะอาดเช็ดออก
ถ้ามองเห็นชัดเจน

หรือลืมตาในน้ำสะอาด
แล้วกระพริบตาถี่ๆ

ถ้าผงไม่ออก ให้ปิดตา
ไปพบแพทย์

ห้าม ! ขยี้ตา

ถ้าเป็นวัสดุแข็งและฝังในลูกตารีบไปพบแพทย์
โดยปิดตาทั้ง ๒ ข้าง (เพื่อให้ตาข้างเจ็บได้พัก)

เมื่อสิ่งแปลกปลอมเข้าหู

๑. ถ้าเป็นแมลง หยอดหูด้วยน้ำมันพืชหรือน้ำอุ่น
๒. ถ้าเป็นวัตถุอื่นให้เอียงหูข้างนั้นลงอาจหลุดออกมาได้
๓. ถ้าสิ่งเหล่านั้นไม่ออก ให้ไปพบแพทย์ หู คอ จมูก

ควร ! ปลอดภัย ไม่ให้ตกใจ

เมื่อสิ่งแปลกปลอมเข้าหู

- + ถ้าเป็นแมลง หยอดหูด้วย
น้ำมันพืชหรือน้ำอุ่น
- + ถ้าเป็นวัตถุอื่นให้เอียงหู
ข้างนั้นลงอาจหลุดออกมาได้

ถ้าสิ่งเหล่านั้นไม่ออก ให้ไปพบแพทย์

เมื่อสิ่งแปลกปลอมเข้าจมูก

มักพบในเด็ก ได้แก่ วัตถุชิ้นเล็กๆ เมล็ดผลไม้ ก้อนหิน เป็นต้น

เด็กเล็ก (ต่ำกว่า ๗ ปี)

ให้นั่งก้มหน้า แล้วรีบนำส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด
(บางครั้งอาจหลุดออกเอง)

เด็กโตและผู้ใหญ่

ให้หายใจทางปาก ปิดจมูกข้างดีไว้แล้วสั่งน้ำมูกแรงๆ

เมื่อสิ่งแปลกปลอมเข้าจมูก

เด็กเล็ก (ต่ำกว่า ๗ ปี)

ให้นำสิ่งแปลกปลอมที่เข้าจมูก
ส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด
(บางครั้งอาจหลุดออกเอง)

**ควร !
ปลอมโยนไม่ให้ออกให้**

เด็กโต หรือผู้ใหญ่

ปิดจมูกข้างดีไว้
แล้วสั่งน้ำมูกแรงๆ

สัตว์มีพิษในประเทศไทย

สัตว์มีพิษในประเทศไทยแบ่งออกเป็น

- + งูพิษ
- + แมงและแมลงมีพิษ
- + สัตว์ทะเล

สัตว์มีพิษกัดหรือต่อย

สัตว์มีพิษในประเทศไทย

๑. งูพิษทำลายระบบประสาท ได้แก่ งูเห่า งูจงอาง งูสามเหลี่ยม

- อาการ :
- : หนังตาคลิ้มไม่ขึ้น
 - : ขากรรไกรแข็ง พูดไม้ขีด
 - : แน่นหน้าอกหายใจไม่สะดวก
 - : ตายจากการหายใจล้มเหลว

๒. งูพิษทำลายระบบเลือด ได้แก่ งูเขียวหางไหม้ งูแมวเซา งูกะปะ

- อาการ :
- : ปวดบวมบริเวณถูกกัด
 - : มีเลือดซึมตลอดเวลา
 - : เลือดออกตามไรฟัน
 - : อวัยวะภายในตกเลือด
 - : ตายด้วยอาการไตวายหรือเสียเลือด

๓. งูพิษทำลายระบบกล้ามเนื้อ ได้แก่ งูทะเล

- อาการ : กล้ามเนื้ออ่อนแรง ไม่สามารถหายใจได้

งูพิษในประเทศไทย

พิษต่อระบบประสาท	พิษต่อระบบเลือด	พิษต่อระบบกล้ามเนื้อ
งูเห่า งูจงอาง งูสามเหลี่ยม	งูกะปะ งูแมวเซา งูเขียวหางไหม้	งูทะเล
ง่วงซึม ลืมตาไม่ขึ้น กลืนไม่ลง หายใจลำบาก	เลือดซึมออกจากแผล ปัสสาวะ-อาเจียน เป็นเลือด ไตวาย	อ่อนแรง ปวดกล้ามเนื้อ หายใจไม่ได้

การปฐมพยาบาล

- + ให้บริเวณที่ถูกกัดอยู่นิ่ง
- + สังเกตดูว่าเป็นงูพิษหรือไม่ โดยดูจากรอยเขี้ยว ๒ เขี้ยว ถ้าเป็นรอยฟันถี่ๆ จะเป็นงูไม่มีพิษ

การปฐมพยาบาล

- + ให้บริเวณที่ถูกกัดอยู่นิ่ง สังเกตดูว่าเป็นงูพิษหรือไม่

การปฐมพยาบาล

๑. เมื่อถูกงูพิษกัด

๒. ใช้ผ้าม้วนยึดพันจากบริเวณแผลจนถึงข้อเข่า

๓. ดามด้วยไม้แข็งอีกครั้งหนึ่งให้ขาอยู่นิ่ง

๔. รีบนำส่งโรงพยาบาล

การปฐมพยาบาล

๑. เมื่อถูกงูพิษกัด

๒. ใช้ผ้าม้วนยึดพันจากบริเวณแผล
จนถึงข้อเข่า

๓. ตามด้วยไม้แข็งอีกครั้งหนึ่งให้ขาอยู่นิ่ง

๔. รีบนำส่งโรงพยาบาล

ข้อห้าม

- + ห้ามกรีด จี้ หรือดูดแผล
- + ห้ามดื่มเครื่องดื่มกระตุ้นหัวใจ
- + ห้ามรับประทานยาทุกชนิด

ห้ามกรีด จี้ หรือดูดแผล

ห้ามดื่มเครื่องดื่มกระตุ้นหัวใจ

ข้อห้าม

- + ห้ามกรีด จี หรือดูดแผล
- + ห้ามดื่มเครื่องดื่มกระตุ้นหัวใจ
- + ห้ามรับประทานยาทุกชนิด

ห้ามกรีด จี หรือดูดแผล

ห้ามดื่มเครื่องดื่มกระตุ้นหัวใจ

แมงและแมลงมีพิษส่วนใหญ่เมื่อกัด/ต่อย มักปล่อยพิษไว้
บางประเภทจะทิ้งเหล็กไน (เช่น ผึ้ง) พิษส่วนใหญ่จะมีฤทธิ์เป็นกรด
ก่อนทำการปฐมพยาบาลควรนำเหล็กไนออกก่อน

แมงและแมลงมีพิษ

วิธีการเอาเหล็กในออก

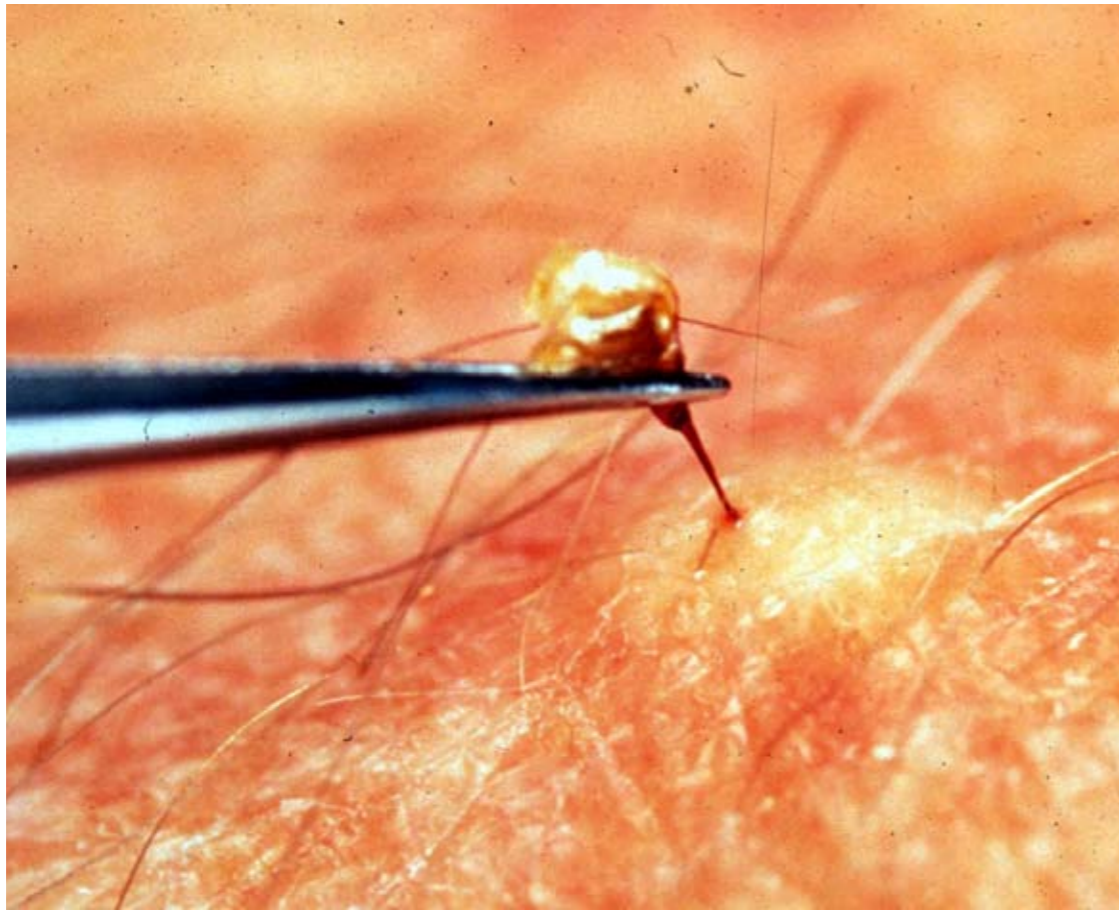
ใช้ปากกาถอดคร่อมบริเวณที่มีเหล็กใน หรือใช้
วัสดุที่กรวง เช่น รุกขุญแจคร่อม กดบริเวณ
อวัยวะที่มีเหล็กใน

การปฐมพยาบาล

๑. ทาด้วยแอมโมเนียหอม / สารที่มีฤทธิ์เป็นด่างอ่อน
๒. ประคบด้วยความเย็นหรือน้ำแข็งเพื่อลด
ความเจ็บปวด
๓. กินยาแก้ปวดพาราเซตามอล และยาแก้แพ้
๔. ถ้าอาการไม่ทุเลาหรือมีอาการมากขึ้นรีบนำส่ง รพ.

การปฐมพยาบาล

+ เอาเหล็กในออก

+ ทาด้วยสารที่มีฤทธิ์เป็น
ด่างอ่อน

โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies Virus)

สาเหตุ:

เชื้อไวรัส (Rabies Virus) อยู่ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกประเภท

การติดต่อ :

เชื้อที่อยู่ในน้ำลายของสัตว์ที่เป็นโรคผ่านเข้าทางบาดแผลและเยื่อเมือกตามส่วนต่างๆของร่างกาย

โรคพิษสุนัขบ้า

ข้อควรปฏิบัติเมื่อสงสัยว่าสัมผัสเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า

๑. ล้างแผลด้วยน้ำและสบู่หลายๆ ครั้ง
๒. เช็ดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เช่น แอลกอฮอล์ ๗๐%
๓. ปิดแผลด้วยผ้าสะอาด
๔. ไปพบแพทย์เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ข้อควรปฏิบัติเมื่อสงสัยว่าสัมผัสเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า

ล้างแผล

ปิดแผล